

جهان زمین شناسی ده شگفتی

نویسنده: گریک مورانو

ترجمه: مژگان خجو

دبیر آموزش و پرورش منطقه ۱۵ تهران

۲. دره آنتیلوپ

«دره آنتیلوپ»^۲ یا بز کوهی در سرزمین «ناوایو» نزدیک شهر «پاژه»^۳ در ایالت آریزونا واقع شده است. در میان نقاط دیدنی جنوب غربی ایالات متحده، این دره شکافی بیش از هر جای دیگر مورد بازدید قرار می گیرد و از آن عکس برداری می شود. این ناحیه شامل دو دره شکافی مجزا و بسیار خوش عکس است که به ترتیب دره آنتیلوپ بالا یا «شکاف»^۴ و دره آنتیلوپ پایین یا «مارپیچ»^۵ نام دارند. سرخپوستان ناوایو دره آنتیلوپ بالا را «Tse'bighanilini» و پایینی را «Hastestwa-Zi» می نامیدند که اولی به معنی «مکانی که آب از میان سنگ های می گذرد» و دومی به معنی «کمان های سنگی پیچ خورده» است.

۱. صخره ای امواج

«موج»^۱ نام صخره ای بزرگ، سرخ رنگ و شگفت انگیزی است که در مرز دو ایالت آریزونا و یوتای ایالات متحده قرار دارد. این صخره ای ماسه سنگی حاصل «دیاژنز» رسوبات بادی است که ۱۹۰ میلیون سال قدمت دارند. علاقه مندان بازدید از این ساختار زمین شناختی کمتر شناخته شده که به شدت نیز تحت محافظت قرار دارد، باید مسافتی در حدود ۴/۵ کیلومتر را با پای پیاده طی کنند.

۶. غار دریاچه‌ی آبی

ناحیه‌ی «Mato Grosso do sul» و به‌ویژه، شهر آرام و ساکت «بونیتو»^۷ در برزیل، به داشتن دریاچه‌های شگفت‌انگیز زیرزمینی متعدد شهرت دارد. دریاچه‌ی زیرزمینی «Gruta Lago Azul» یا غار دریاچه‌ی آبی، با شهرت جهانی، یک اثر طبیعی جاودانه است که داخل آن پوشیده از استالاکتیت‌ها و استالاکمیت‌های فراوان و بستر یک دریاچه‌ی عظیم و شگفت‌انگیز آبی‌رنگ است. زیبایی این دریاچه واقعاً تحسین‌برانگیز است. با وجود این که غار دریاچه‌ی آبی از نظر ساختارهای زمین‌شناسی از تنوع گسترده‌ای برخوردار است، اما تأثیرگذاری آن عمدتاً به خاطر رنگ آبی پررنگ دریاچه‌ی داخلی آن است.

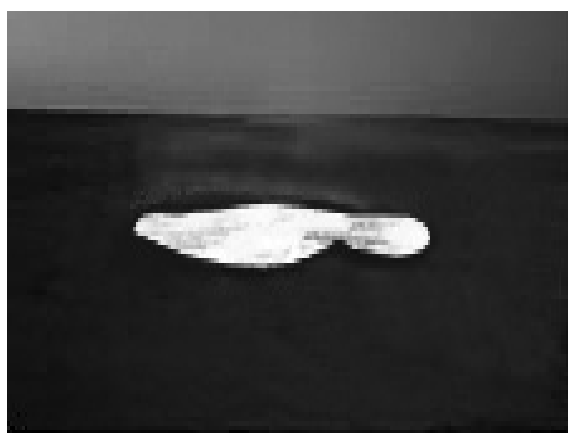

۷. دروازه‌ی دوزخ

این پدیده در نزدیکی شهر «دروازه»^۸ در کشور ازبکستان واقع شده است و مردم محلی آن را «در جهنم» می‌نامند. ۳۵ سال پیش، هنگامی که زمین‌شناسان به منظور اکتشاف ذخایر گاز مشغول حفاری در این ناحیه بودند، ناگهان به یک حفره‌ی زیرزمینی بسیار بزرگ برخوردند که در نتیجه، تمام سایت حفاری با کلیه‌ی تجهیزات و کمپ‌های آن به اعماق زمین فرو

رفتند. هیچ‌کس جرئت رفتن به درون این حفره را نداشت، زیرا فضای حفره پر از گاز بود. گاز خروجی را آتش زدند تا گازهای سمی در هوا منتشر نشوند و از آن زمان تا کنون، این گودال در حال سوختن است. به‌راستی کسی نمی‌داند از آن زمان تا کنون چه‌قدر گاز مرغوب سوخته و به‌هدر رفته است و تنها می‌توان حجم آن را بسیار عظیم تصور کرد.

۸. موج سنگی

«موج سنگی»^۹ یک ساختار سنگی طبیعی در غرب استرالیا است. این نام به دلیل شکل خاص آن که شبیه به یک موج بلند و درهم کوبنده‌ی اقیانوسی است، به این پدیده اطلاق شده است. هر چند که این توده‌ی سنگی چندین هکتار در سطح زمین برونزد دارد، اما بخش موجی شکل آن حدود ۱۵ متر ارتفاع و تقریباً ۱۱۰ متر طول دارد. یک جنبه‌ی موج سنگی که ندرتاً در عکس‌های آن

می‌توان مشاهده کرد، پایداری دیواره‌ی آن در نیمه‌ی بالایی این صخره است. این پدیده‌ی زمین‌شناختی از خطوط میزان توپوگرافی تبعیت می‌کند و آب باران را به سوی سدی که در سال ۱۹۵۱ در پایین دست این ناحیه و به همین‌منظور ساخته شده، هدایت می‌کند. چنین دیواره‌هایی در بسیاری از سنگ‌های مشابه در ناحیه‌ی «وت‌بلت»^{۱۰} استرالیا به چشم می‌خورد.

۹. تپه‌های شکلاتی

این ساختار زمین‌شناسی بسیار غیرعادی که «تپه‌های شکلاتی» نامیده می‌شود، در منطقه‌ی «بوهول»^{۱۱} فیلیپین قرار دارد و از حدود ۱۲۶۸ تپه‌ی دقیقاً مخروطی‌شکل و هم‌اندازه تشکیل شده که در ناحیه‌ای به وسعت بیش از ۵۰ کیلومتر مربع پراکنده شده‌اند.

فرضیه‌های متعددی در خصوص نحوه‌ی شکل‌گیری این

تپه‌ها ارائه شده‌اند. این فرضیه‌ها از هوازدگی ساده‌ی آهک‌ها گرفته تا آتشفشانی زیردریایی و بالآمدگی بستر دریا را شامل می‌شوند. نظریه‌ی جدیدی، انفجار یک آتشفشان فعال زیر دریایی را مطرح می‌کند که بر اثر آن، بلوک‌های سنگی عظیمی به اطراف پرتاب شده‌اند. این رسوبات آهکی، این بلوک‌ها را پوشانده‌اند و سپس بر اثر روراندگی پوسته‌ی اقیانوسی، بلوک‌ها از بستر دریا خارج شده و در سطح زمین آشکار شده‌اند.

پی‌نوشت

1. The Wave
2. Antelope Valley
3. Page
4. The Crack
5. Corkscrew
6. Chihuahua
7. Bonito
8. Darvaz
9. Wave Rock
10. Wheatbelt
11. Bohol

منبع

www.oddee.com ۲۰۰۹/۰۳/۲۷

